

Kalendarium

● **3 kwietnia** – W Warszawie odbyła się manifestacja związkowców z NSZZ „Solidarność” EKK Wagon Ostrów Wlkp. Związkowcy wzięli udział w manifestacji pracowników z zakładów zaplecza kolei, którym grożą zwolnienia ze względu na brak zamówień od PKP CARGO S.A.

● **5 kwietnia** – Goszczący w Katowicach Gunter Verheugen, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej, spotkał się z **Piotrem Dudą**, szefem Śląsko-Dąbrowskiej „Solidarności”. Jeden z najważniejszych europejskich polityków zapewnił, że Unia będzie pomagać fabrykom Opla w Europie. – Bądźmy konsekwentni: albo pomoc dostają wszystkie fabryki, albo żadna – apelował **Sławomir Ciebiera**, wiceprzewodniczący Zarządu Regionu. Verheugen się z tym zgodził. Opowiedział się za powstaniem w Europie spółki-córki General Motors, by zmniejszyć niebezpieczeństwo upadku zakładów.

● **6 kwietnia** – Związki zawodowe działające w Stoczni Gdynia SA wszczęły spór zbiorowy z Zarządcą Kompensacji i Zarządem Stoczni z żądaniem wstrzymania zwolnień w ramach programu dobrowolnych odejść. Powodem takiej reakcji związków zawodowych jest program monitorowanych zwolnień, który zdaniem związkowców nie funkcjonuje i do czasu zagwarantowania jego skutecznego działania zwolnienia w stoczni powinny być zatrzymane. Jednocześnie strona związkowa oczekuje, że dla osób już zwolnionych program monitorowanych zwolnień zostanie wydłużony.

● **7 kwietnia** – Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „S” pozytywnie zaopiniowało projekt rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie z 17 kwietnia 2007 r. w sprawie finansowego wsparcia na tworzenie noclegowni i domów dla bezdomnych. Prezydium postanowiło wystąpić do organizacji partnerów społecznych reprezentatywnych w rozumieniu Ustawy o Trójsstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, z propozycją podjęcia autonomicznych negocjacji, mających na celu wdrożenie w Polsce zapisów Europejskiego Porozumienia Ramowego dotyczącego Niekłania i Przemocy w Miejscu Pracy z dnia 26 kwietnia 2007 r.

● **8 kwietnia** – W Ministerstwie Rozwoju Regionalnego w Warszawie odbyło się spotkanie w sprawie propozycji rozwiązań antykrzysowych wypracowanych przez partnerów społecznych. Spotkanie odbyło się w gronie przedstawicieli reprezentatywnych organizacji związków zawodowych i pracodawców z Trójsstronnej Komisji. Przedmiotem spotkania była propozycja dotycząca przyspieszenia wykorzystania środków unijnych. □

Czas na rzetelną debatę medialną

NSZZ „Solidarność” zwrócił się do zarządów mediów publicznych oraz władz mediów komercyjnych o podjęcie debaty dotyczącej przyczyn i skutków kryzysu społeczno – gospodarczego oraz sposobów mu przeciwdziałania.

Warszawa, dnia 8 kwietnia 2009 r., W przyjętym w dniu 7 kwietnia br. stanowisku KK NSZZ „Solidarność” w sprawie debaty publicznej związek wskazał na brak dyskusji w mediach uwzględniającej stanowisko partnerów społecznych.

NSZZ „Solidarność” prowadząc ogólnopolską kampanię informacyjną „Solidarność na kryzys” podkreśla konieczność podjęcia zdecydowanych działań w oparciu o dialog z partnerami społecznymi. Skutkiem braku wdrażania rozwiązań antykrzysowych jest zwiększająca liczba osób pozostających bez pracy. Miejsce dyskusji nad wprowadzeniem w życie rozwiązań wypracowanych w dialogu autonomicznym przez partnerów społecznych zajmują relacje mniej lub bardziej wirtualnych propozycji rządu. Przykładowo w styczniu br. partie polityczne obecne były na antenie Polskiego Radia ok. 400 minut tygodniowo, podczas gdy związki zawodowe zaledwie niecałe 10 minut.

W swym stanowisku NSZZ „Solidarność” zwrócił się do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji o uwzględnienie w nowym rozporządzeniu obowiązkowego wymiaru obecności reprezentatywnych związków zawodowych i organizacji pracodawców w programach emitowanych w pu-

blicznych mediach. Związek zaapelował także do Rzecznika Praw Obywatelskich o wsparcie działań i postulatów związku.

„W sytuacji, gdy kolejne tysiące osób tracą pracę pora w końcu na rzetelną debatę medialną nt. przyczyn i sposobów przeciwdziałania kryzysowi. W mediach brakuje pogłębionej dyskusji i analiz przykładowo na temat fundamentalnych dla ochrony rynku pracy postulatów tzw. częściowego bezrobocia i sposobów jego finansowania. Nie ma także informacji i dyskusji o działaniach antykrzysowych w sferze społecznej w innych krajach UE” – powiedział Janusz Śniadek, przewodniczący NSZZ „Solidarność”. Misją mediów publicznych jest włączanie się w życie publiczne, analizując najważniejsze problemy zachowując przy tym bezstronność poprzez uwzględnienie wszystkich głosów w dyskusji. Dzisiaj tego brakuje.

NSZZ „Solidarność” zaapelował do mediów publicznych o zwiększenie udziału partnerów społecznych w debacie o bieżącej sytuacji. Powinno to spowodować zwiększenie obecności przedstawicieli związków zawodowych w programach publicystycznych poświęconych tematyce społeczno-gospodarczej oraz w programach informacyjnych, w przypadku, gdy tematyka jest poruszana. Związek zwrócił się także do mediów komercyjnych, które odgrywają w kreowaniu debaty publicznej coraz większą, częstokroć dominującą rolę o wzięcie pod uwagę tych postulatów. □

STOP ATAKOM NA IPN

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wzywa wszystkie ugrupowania polityczne do zapewnienia nieskrępowanego i niezależnego funkcjonowania Instytutu Pamięci Narodowej.

7 kwietnia br. w przyjętym stanowisku prezydium Komisji Krajowej NSZZ „S” domaga się zaprzestania politycznych ataków na IPN i umożliwienie mu wypełnianie ustawowej misji, do której został powołany. Prezydium Komisji Krajowej wzywa szczególnie tych, którzy odwołują się do solidarnościowej tradycji do zaprzestania niszczenia instytucji, która służy zbiorowej pamięci.

IPN jest jedną z najważniejszych instytucji publicznych powołanych w ciągu 20 lat wolnej Rzeczypospolitej. Instytutowi zawdzięczamy w ostatnich latach kilkaset publikacji wypełniających białe plamy historii, edukację tysięcy młodych ludzi, którzy poznawali, ile kosztowała wolność. „Tego dorobku nie można zaprzepaścić w doraźnej obronie interesów

partyjnych czy partykularnych poszczególnych osób. Jednocześnie musimy pamiętać, że część tajnych współpracowników służb PRL to też ofiary tamtego systemu. Zawartość ubeckich teczek ma służyć ujawnieniu historycznej prawdy a nie walce politycznej” – czytamy w stanowisku prezydium Komisji Krajowej NSZZ „S”.

NSZZ „Solidarność” nie przestanie domagać się prawdy, ujawnienia, a jeśli popełnili zbrodnie – osądzenia i ukarania winnych. W tym procesie IPN odgrywa główną rolę. „Nie wolno nam zapomnieć, że to władze PZPR zgodnie z peerelowską konstytucją były kierowniczą siłą dla wszystkich organizacji przemocy i zniewolenia własnego narodu” – napisali w swoim stanowisku związkowcy.

NSZZ „S” zapowiada również, że będzie konsekwentnie przeciwstawiał się próbom sterowania prawdą historyczną, „zacierania śladów”, nowym odmianom cenzury i polityce zapomnienia. □

Pakiet działań antykryzysowych – opinie

Ograniczenie umów na czas określony

JANUSZ ŁAZNOWSKI, przewodniczący Zarządu Regionu Dolny Śląsk
Umowy na czas określony to plaga polskiego rynku pracy. Pod względem ilości umów na czas określony jesteśmy w czołówce europejskich statystyk. W ostatnich latach ilość ich wzrosła do 30 proc., co stawia pracownika w bardzo niekorzystnej sytuacji. Dlatego bardzo mocno postulujemy żeby można było je zawierać wyłącznie na 18 miesięcy. Obecnie jest wstępna zgoda na takie rozwiązanie, ponieważ rząd w swoim stanowisku napisał, że przyjmie to, co wynegocjują partnerzy społeczni. Jednak teraz jeszcze nas czeka dopracowanie szczegółów i rozmowy nad konkretnymi.

Subsydiowane zatrudnienie

ANDRZEJ KACZMAREK, przewodniczący Zarządu Regionu Ziemia Sandomierska
Dofinansowanie osób, którym grożą zwolnienia z powodu ograniczenia produkcji jest jednym z najważniejszych postulatów związku, którego realizacja może ocalić setki tysięcy miejsc pracy. Jednak warunkiem tego mechanizmu jest wskazanie przez stronę rządową źródeł finansowania, które mają zrekompensować ubytek wynagrodzenia w postaci zasiłku specjalnego. Jednak ostatnia wersja przedstawiona przez stronę rządową, z której wynika, że pracodawca będzie mógł przekonywać związki zawodowe i pracowników żeby pracowali 3 dni w tygodniu nie jest dobra. W takim wypadku znowu mogą być niepokoje.

Płaca minimalna

ZBIGNIEW KRUSZYŃSKI, członek prezydium Komisji Trójstronnej
Pierwszy raz udało się uzgodnić z pracodawcami, że będziemy dążyli do 50 proc. średniego wynagrodzenia. Dochodzenie należy wynegocjować obecnie a nie odkładać na okres po kryzysie. „Solidarność” od wielu lat postuluje zmniejszenie nierówności płacowych w Polsce. Postulowanemu przez pracodawców zniesieniu tzw. ustawy kominowej musi towarzyszyć wzrost wynagrodzenia minimalnego.

Program pomocy dla osób zwolnionych z pracy

ZBIGNIEW KRUSZYŃSKI, członek prezydium Komisji Trójstronnej
Podstawowym celem pakietu jest utrzymanie miejsc pracy, jednak w czasie kryzysu trzeba mieć na uwadze, że tysiące pracowników zostanie zwolnionych z pracy. Dlatego bardzo ważne jest zabezpieczenie dodatkowych środków (ponad te, które są w ustawie budżetowej) na zasiłki dla bezrobotnych i zasiłki z pomocy społecznej. Brak zwiększenia środków finansowych na świadczenia społeczne przy wzroście liczby osób uprawnionych do pomocy społecznej spowoduje konieczność obniżenia pomocy dla osób z niej korzystających.

Wprowadzenie 12 miesięcznego okresu rozliczeniowego czasu pracy

JERZY LANGER, wiceprzewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”
Zdajemy sobie sprawę, że ten postulat pracodawców nie jest korzystny dla pracowników, więc musimy zabezpieczyć się przed jego nadużywaniem. Nasza zgoda jest warunkowa; rozwiązanie to może być wykorzystywane w określonym czasie i tylko w sytuacji kryzysowej, aby służyło wyłącznie utrzymaniu miejsc pracy. Według „Solidarności” zastosowanie tego rozwiązania wymaga zgody związków zawodowych, z którymi pracodawca zawrze stosowne porozumienie i może ono dotyczyć wyłącznie pracowników zatrudnionych na czas nie określony. Ten warunek powinien motywować pracodawcę do zatrudniania pracowników na czas nie określony, a zarazem chronić pracowników przed nadużywaniem tego przepisu. Wprowadzenie tego rozwiązania nie zmienia norm określonych w Kodeksie pracy, czyli max 12 godzinnego dnia pracy, min. 11 godzin czasu na odpoczynek, itd. Jednak w przypadku wprowadzenia 12 miesięcznego okresu rozliczeniowego czasu pracy pracownik – jeżeli nie przekroczy średnio w okresie całego roku normy 48 godzin tygodniowo – traci zapłatę za nadgodziny.

KRYZYS DOTKNAŁ HANDEL

– Pracownicy placówek handlowych to grupa zawodowa, która również ponosi skutki kryzysu, chociaż obroty w handlu wcale nie spadają – mówi Alfred Bujara.

Zdaniem przewodniczącego Sekcji Krajowej Pracowników Handlu NSZZ „Solidarność” aktywa ponadnarodowych korporacji handlowych systematycznie wzrastają. Firmy te cały czas inwestują i otwierają nowe placówki. – Dzieje się to kosztem pracowników, którzy mają ogromny udział w wypracowywanych zyskach – mówi przewodniczący SKPH „S”.

Bujara podkreśla, że niskie zarobki i coraz liczniejsze patologie, do których w handlu dochodzi, pracodawcy zbyt łatwo tłumaczą kryzysem. W ostatnich dniach najbardziej niepokojącym zjawiskiem jest nieprzedłużanie umów zawartych na czas określony. – Już w ubiegłym roku w polskim handlu brakowało ok. 200 tysięcy pracowników. Odejście każdej osoby oznacza więcej obowiązków dla pozostałych – dodaje Bujara.

Podobna sytuacja panuje w innych państwach europejskich, zwłaszcza tych, które podobnie jak Polska przeszły transformację ustrojową i gospodarczą. Problemy mają pracownicy handlu na Węgrzech, w Czechach i krajach bałkańskich.

Dlatego związki zawodowe państw Europy Środkowo-Wschodniej przyjęły wspólną deklarację, w której zaapelowały o poszanowanie pracowników handlu, dialog i podjęcie działań, które nie pozwolą na dalsze ubożenie najmniej zarabiających grup zawodowych. Deklaracja została skierowana do Premiera Rządu Czech – obecnej Prezydencji UE i Komisji Europejskiej. W ubiegłym tygodniu Sekcja Krajowa Pracowników Handlu NSZZ „S” przekazała ją premierowi Donaldowi Tuskowi.

LICZBY TYGODNIA

- **11,2 proc.** wyniosła stopa bezrobocia w marcu br. i wzrosła wobec lutego o 0,3 proc. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła w marcu 1.758,3 tys., czyli wzrosła o 39,5 tys. osób. Wynika z szacunków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.
- **170 zakładów** pracy w lutym br. zapowiedziało przeprowadzenie zwolnień grupowych, które miałyby objąć 11 tys. pracowników.
- **100 tys.** osób złożyło już w 2009 r. wniosek o emeryturę i najwięcej w regionach najbardziej dotkniętych kryzysem. Natomiast nie wzrasta liczba rencistów i osób, które otrzymują renty rodzinne.
- **126 postanowień** o upadłości polskich firm ogłosiły w pierwszym kwartale tego roku sądy. Przewodzą firmy transportowe, handlowe, stalowe. Część z nich upadła przez opcje. Wynika z raportu towarzystwa Coface Poland, które oferuje przedsiębiorstwom ubezpieczenia należności.

ETF WSPIERA POLSKICH ZWIĄZKOWCÓW

Europejska Federacja Transportowców wspiera pobitych związkowców z „S” z holenderskiej firmy Schavemaker.

31 marca dwóch polskich kierowców, członków NSZZ „S” pracujących dla Schavemaker Transport zostało wyciągniętych z przemocą z samochodów i pobitych przez wynajętą przez pracodawcę firmę ochrony. Kilka dni wcześniej dziewięciu polskich kierowców w ramach protestu przeciwko zaniżaniu płac, zamknęło się w samochodach. Aby poradzić sobie ze strajkiem, pracodawca wynajął agencję ochrony. Jeden z kierowców został siłą wyciągnięty przez okno z samochodu. Pozostali kierowcy opuścili samochody. Jeden ze związkowców został w wyniku ciężkich ob-

rażeń głowy przewieziony do szpitala. W tej sprawie interweniował konsul Polski w Holandii. Policja zatrzymała właściciela firmy wraz z czterema ochroniarzami.

Solidaryzując się z kolegami protest rozpoczęli inni kierowcy tej firmy. W Kątach Wrocławskich, gdzie Schavemaker ma polskie przedstawicielstwo po interwencji wojewody protest został zawieszony.

EFT zapowiada, że o sytuacji w Schavemaker zawiadomi oprócz swoich organizacji członkowskich również europejskie instytucje. „Czas skończyć ze współczesnym niewolnictwem na drogach Europy” – czytamy w komunikacie ETF.